

GYÓRI LÁSZLÓ

A rab

Rab vagyok, mert bezárt az anyanyelv.
Börtönöm, hogy csak magyarul tudok
beszélni, írni, mondani: „Jó napot!”

Olvasni hírt, bármilyen bagatell,
új regényt vagy egy-egy új költeményt,
megtudni, hogy merre tartanak

a kortársak, milyen új gondolat
tör előre, milyen új eszme, vélt
vagy valóban új forma indul el

új formára sarkallni engem is
ebben a szögletben, ezen a kis
helyen, ezen a kis nyelven, amely

magában szűk, és akkor tágasabb,
hogya kívülré, messzire tekint.
Én nem tudok. Csak növeszttem a
kínt,

egyre nő bennem, egyre kanyarul
a mélyben az önvád, hogy nem
tudok
eszmét cserélni csupán magyarul,

anyanyelvemen. Ragacsos szurok
az *édes anyanyelv*, hogya leragaszt.
Noha elkezdtem sokszor ezt meg
azt,

elment a dán, a francia, maradt
a magyar. Jó s egyetlen vigaszom,
amely föloldja minden panaszom,

hogy megtanultam egyet, a magyart.

GYÓRI LÁSZLÓ

Klasszikus torzó

Hetvenéves koromra
elért a legnagyobb szégyen,
ami csak érheti a férfit:
lezuhantam a lépcsőn,
bal karom leszakadt,
letört szép, adonisi fejem,
kontraposztban állok már mindörökké.
Pheidiász, Müron, Polükleitosz
kéznyomát viseltem egyszerre,
én, a kalokagathia, a kurosz,
a szépség, a mérték összegzője.
A Lépcső Szobrásza
végezte rajtam el
az utolsó simításokat.

Klasszikus alakomat
Aphrodité és Persephoné
szobra ölelgette,
szilánkjaimat,
amelyek a lépcsőn csikorogtak,
Anemoneae lányai csodálták.
Torzóvá lettem,
műremekből csonka műsilánnyá.
Nem ismeritek hallatlan fejem.
Ihr kanntet nicht mein unerhörtes Haupt.
Nem változtatom meg az életem!

GYÓRI LÁSZLÓ

Kopogó bot

Bejártam bottal a Louvre-ot.
És a képekről lecsurgott
a festék. Azt a tolongást,
ahogy egymást lefotózták!

Hogy erre jártak, bizonyíték
lesz otthon majd a fénykép.
A képhez jutni egy időre
nem lehet csak könyökölve.

Gioconda örök *mosolya*
turisták örök rohama.
Múlt az idő, meg se néztem.
Tolakodni bottal a kézben?

Szegény emberek! Emiatt
izzadnak otthon napra nap.
Ahogy másokon a Szent Szív,
nyakukban lóg az objektív.

És én, én is mit csinállok?
Különb vagyok-e önáluk?
Járom a Louvre-ot, a várost,
míg egészen ki nem fáraszt.

Él-e Párizs? Még eleven
a kővárosban egy műterem?
Amit bejárok, az csak a
holt időből a görtika,

csak a külszín, az oszlopok.
Turista, kopogó bot vagyok
boulevard-ok, place-ok, avenue-k,
quartier-k, musée-k, gyönyörűk,

az eszme járása, a lélek
fejcsóválva néz le végleg,
úgy jövök el, hogy csak látvány,
hogy csak látvány látvány hátán,

csak képhalmaz marad Párizs.
Olcsó ebéd, egy tányér rizs,
entrée, plat, dessert, turista
menü, s növekvő borosta.

Kár volt belém a Szajna-part,
adjátok másnak oda majd
a jajt, a Mirabeau-hidat –
vak vagyok már, mindenre vak.

Fut a Szajna, s Apollinaire
most is még róla énekel.
A zümmögő leveleket
egy más bolyongó lesi meg

Szent Mihály útján, már nem én.
Új költő jön, új költemény,
új versek közt egy mai dal,
Párizshoz méltó fiatal.